

Нефармат

Мы выходзім разам у снегапад

Ну вось, як і абяцала, пра снег. І не толькі пра яго. Сёння працулася, глянула ў акно, а снег ідзе, буйныя сняжынкі ляцяць кося, ну, памятаеце, як у «Іроніі лёсу». І ў ранішняй цемры ўсё выглядае незвычайным, казачна-белым, нават людзі, якія крышчу прыгнуаюць галовы і рухаюцца, здаецца, хутчэй, чым заўсёды ў гэты час.

Праўда, не ўсе любяць снег, як я. Не любіць яго наш дворнік, што, удыхаючы, шырокай лапатай зграбае з тратуараў былое снежнае пакрыва. І нават дзяўчына на прыпынку, маладзенькая, прыгожая, незадаволеная моршчыц тварык: «Вой, гэтыя сняжынкі мне нават у рот ляцяць!» На што старэйшая жанчына, відаць маці, толькі ўсміхаецца: «А я пехатой прайду два прыпынкі, каб палюбавацца снегападам». І праўда, у нас ён бывае рэдка. І калі сустракаем Новы год пад дождж альбо жалімся адно аднаму на шэрую, няўтульную зіму, успамінаю сонечную балгарскую Албену, дзе ў гатэлі побач з намі жылі турысты з Сахаліна. Кіраўнік іхняй групы неак спытаў: «Брэст — гэта ж недзе на крайнім захадзе. А ці бачылі вы снег, ці ведаеце, што такое снег?» І нібы сурочыў: прымусіў успамінаць яго дзіўнае пытанне ледзь не чвэрць стагоддзя. Але за апошнюю пяцігодку зімы ўсялякія былі, прырода не раз выпраўляла ўласныя хібы. Яна нібы знарком пазабывае нас на некаторы час магчымасці любавання белай прыгажосцю, каб потым абдарыць ёю.

А можа, і не гэтую прыродную з'яву мы любім, рэч зусім у іншым. Хемінгуэй некалі напісаў: «Кожнаму з нас патрэбна, каб было каму сказаць: «Паглядзі, як падае снег!» І ведаць, што цябе абавязкова зразумеюць».

Хемінгуэя мы згадалі з шаноўным ветэранам вайны Марыяй Пятроўнай Разанцавай, калі ў сваёй кватэры за кубкам чаю яна расказвала мне амаль неверагодную гісторыю кахання. Ва-сямнаццацігадовай франтавой сястрой Маша Ражнова выратавала жыццё маладому салдаціку. Тым, каго проста выцягнула з поля бою, і лік згубіла. Гэты быў асаблівы. У пекле Арлоўска-Курскай дугі яны, маладыя, нявобпытныя, гінулі дзясяткамі, сотнямі. І ён ляжаў белы, як мел, амаль без прыкмет жыцця. Доктар сказаў, што з такой стратай крыві аперацыю ён не перажыве, і чамусьці пашкадаваў яго. Сказаў: «Ну што, Маша, будзем ратаваць яго, у цябе таксама першая група?» Запасаў крыві даўно не было, заставалася прамое пераліванне. Яна асабліва не рвалася, але і не прырочыла. Колькі ўзялі крыві, не бачыла, пад канец страціла прытомнасць. Потым, калі ачулася, здаецца, ён сказаў колькі слоў, нешта нахшталь падзякі. Яго праапэрыравалі і перавялі ў шпіталь. Маша пайшла з часцю далей.

Яны сустрэліся выпадкова ў Маскве праз 35 гадоў пасля Перамогі. Для яе выпадкова. Ён, аказваецца, усё жыццё шукаў яе. Хоць дакладна не ведаў прозвішча, толькі імя ды нумар часці пятай танкавай арміі. Яна ведала, што завуць Коля, запамніла прозвішча хірурга, які яго апэрыраваў. На сустрэчы ветэранаў ён пазнаў яе адразу, але быў настолькі ўзрушаны, што не змог зрабіць кроку, сказаць слова. Яна ж нічога не заўважыла.

Мікалай Іванавіч вярнуўся дадому ў Краснаарск, адтуль напісаў ёй ліст. Марыя Пятроўна да таго часу пахавала мужа, сын вырас, жыла адна ў Брэсце. Мікалай Разанцаў, таксама ўдавец, пра-

цаваў вядучым інжынерам КБ аднаго з закрытых ваенных заводаў у Краснаарску. Яны перапісваліся некаторы час. Потым ён прыехаў у Брэст і адразу зрабіў ёй прапанову. Пасля гэтага яна паехала ў Краснаарск пагасцяваць. Там і адбылося іх не зусім звычайнае вяселле. У самым прыгожым рэстаране горада сабралася КБ у поўным складзе — 13 чалавек. Усе вельмі любілі Мікалая Разанцава і кожны пастараўся расказаць пра свайго таварыша як ма-га лепей. Словам, зрабілі прэзентацыю для нявесты, нешта нахшталь таго, як на пікніку ў Гошы у фільме «Масква ся-зам не верыць». Потым Мікалай Іванавіч пераехаў у Брэст, і яны пражылі разам 22 гады.

— Гэтыя гады сталі для мяне самымі шчаслівымі, — расказвала Марыя Пятроўна. — Ён быў вельмі стрыманы, памяркоўны, інтэлігентны чалавек і ўраўнаважваў маю прыродную актыўнасць, энергічнасць. Як цудоўна было адкрываць адно ў адным аднадумцаў! Я вельмі любіла падарожнічаць, абышла Карпаты, Крым, Каўказ, пабывала ў многіх краінах. Для мяне новыя дарогі як жыццё. Ён з-за дрэннага здароўя не мог раздзяліць мае паходы-падарожжы. Але з радасцю адпускаў мяне. Я прывозіла фотаздымкі, і мы перажывалі ўражанні ўжо ўдваіх, разам. Мы гулялі па вуліцах горада, і ён, як ніхто, умеў звярнуць маю ўвагу на прыгажосць жоўтай лістоты, па-радавацца снегападу.

Зусім як у Эльдара Разанава: *Мы выходим вместе в снегопад. И четыре оттиска за нами, отпечатанные башмаками, неотвязно следуют...*

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	9.15	16.48	7.33
Віцебск —	9.12	16.30	7.18
Магілёў —	9.05	16.38	7.33
Гомель —	8.53	16.43	7.50
Гродна —	9.29	17.05	7.36
Брэст —	9.21	17.14	7.53

Месяц

Першая квадра
7.12—13.12.
Месяц у сузор'і Авена.

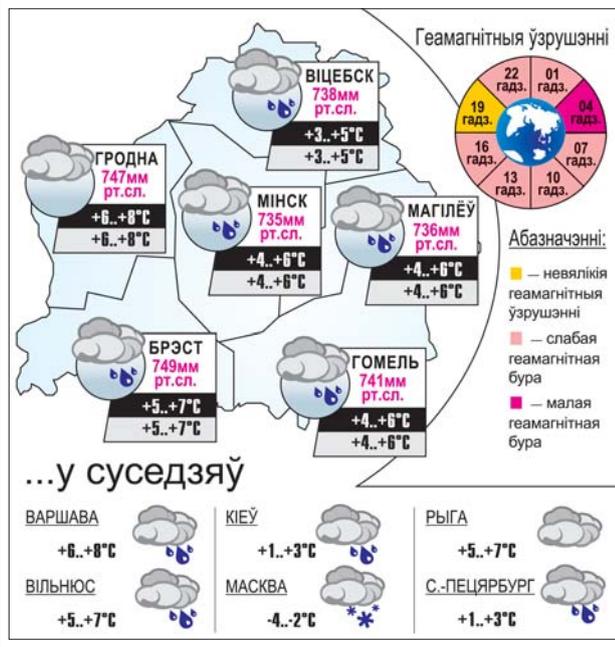
Імяніны

Пр. Аляксандра, Васіля, Івана, Мікалая, Паўла, Пятра, Рыгора, Сямёна. К. Марыі, Вірджыніі.

Фота Ліны МАЛІНІНАЙ.

ЗАЎТРА

«Звязда» сто гадоў з вамі!

ЗВЯЗДА 100 гадоў пішам пра тое, што сапраўды важна

www.zviazda.by

2017

Студзень	Люты	Сакавік	Красавік
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Даты Падзеі Людзі

8 СНЕЖНЯ

1612 год — быў пасвячоны ў рыцары Мальтыйскага ордэна Жыгімонт Караль Радзівіл, які стаў першым камандорам у ВКЛ.

1800 год — дата нараджэння Дамініка Ходзькі, літаратара, фалькларыста, этнографа. Вучыўся ў Віленскім універсітэце. Член таварыства філарэтаў, член Віленскай археалагічнай камісіі. Настаўнічаў у Вільні, на Случчыне. Апублікаваў успаміны і нарысы пра жыццё і дзейнасць літаратуразнаўца Л. Бароўскага, пісьменніка Ю. Крашэўскага і інш. Збіраў і апрацоўваў беларускую вусную народную творчасць. Аўтар працы пра рэкі Беларусі і Літвы (рукапіс перадаў Віленскай археалагічнай камісіі). Супрацоўнічаў з А. Кіркорам, Я. і К. Тышкевічамі. Памёр у 1863 годзе

1861 год — дзень нараджэння Жоржа Мельеса, французскага ілюзіяніста і кінаэксперыментатара. Мельес, які прысутнічаў у якасці гледача на першых кінасеансах братаў Люм'ер, адразу ўбачыў схаваныя магчымасці новага мастацтва. Стварыўшы адну з першых кінастудый, у перыяд з 1899 па 1912 год ён зняў больш за 400 фільмаў. Мельес здымаў не проста малюнкi з жыцця, а пісаў сцэнарыі, будаваў дэкарацыі і выкарыстоўваў акцёраў. Яму належыць гонар адкрыцця асноўных кінапрыёмаў, якія выкарыстоўваюцца ў кіно і сёння: стоп-кадра, паскоранай і запаволенай кіназдымкі і іншых кінатру-

каў. Аднак кінастудыя Мельеса збанкрутавала, не вытрымаўшы канкурэнцыі са студыямі-гігантамі, якія ў хуткім часе сталі масава ўзнікаць, а сам ён памёр жабраком у рытулку для састарэлых.

1991 год — кіраўнікі трох савецкіх рэспублік, якія раней аб'явілі аб сваім дзяржаўным суверэнітэце, — Рэспублікі Беларусь, Расійскай Федэрацыі і Украіны — падпісалі пагадненні аб дэнансацыі дамовы аб стварэнні Саюза ССР ад 30 снежня 1922 года і аб стварэнні Садружнасці Незалежных Дзяржаў (пагадненні падпісаны ў рэзідэнцыі Віскулі ў Белаежскай гудчы).

1991 год — 25 гадоў таму ў Мінску адкрыты для наведвальнікаў Літаратурны музей Максіма Багдановіча. Музей з'яўляецца цэнтрам збору, захоўвання, вывучэння, папулярызацыі творчай спадчыны класіка беларускай літаратуры. Экспазіцыя сінтэзуе жыццёвы шлях паэта і яго духоўны свет.

Было сказана

Янка КУПАЛА, народ паэт Беларусі:
Нараканнем не зможаш бяды.

УСМІХНЕМСЯ

Пераехаў у новую кватэру, думаў, што сусед на рэўматызм пакутуе.
Як снег ідзе, ён з-за сценкі мацюкаецца.
Высветлілася, што ён дворнік.

Жонка тэлефануе мужу з камандзіроўкі:
— Ну, як ты там, дарагі? Добра сябе паводзіш? Мне не здраджваеш?
— Ды што ты?! Купіў нават сабе трусы з надпісам «Я жанаты»!
— І каму гэта ты іх там паказваеш?!

Топ самых агідных і зласлівых істот:
5. Зомбі.
4. Нерон.
3. Люцыпар.
2. Вахцёршы.
1. Дзяўчына адзінага любімага сыночка.

Урач — пацыентыце:
— Больш бывайце на свежым паветры і цяплей апранайцеся.
Пацыентка — мужу:
— Урач прапісаў мне адпачынак на моры і норкавае футра!

Малюнак Аляксандра Пятрова.

Ну, ідзі да мяне!
Ага, зараз...

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЕГІСТРАЦЫЯНЫ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫПА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦИМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvorot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў у тыдзень.
Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 4882.

Нумар падпісаны ў 19.30
7 снежня 2016 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12